

2.10 Signaal borden.

In werkplaatsen, gebouwen en op andere plekken waar sprake is van gevaren worden vaak signaleringsborden geplaatst. Deze borden hebben een herkenbare vorm en kunnen zijn voorzien van pictogrammen (plaatjes) of korte teksten. De V&G -wetgeving stelt het gebruik van deze borden verplicht. Deze borden dienen ervoor om mensen opmerkzaam te maken op mogelijke gevaren of om opgelegde maatregelen bekend te maken. Het kan gaan om het verplicht dragen van bepaalde persoonlijke beschermingsmiddelen, om aan te duiden waar zich EHBO- en brandbestrijdingsmiddelen bevinden, of om evacuatiewegen (vluchtwegen) aan te geven. De signalering is onderdeel van de preventiefilosofie. Dat betekent dat de signaleringsborden deel uitmaken van een weldoordacht systeem.

Natuurlijk moet er eerst worden geprobeerd om risico's weg te nemen, maar waar deze niet of onvoldoende kunnen worden weggenomen of afgeschermd, zullen borden een middel zijn om het risico voor mensen terug te dringen. Er bestaan verschillende soorten borden, die door hun vorm en kleur al aangeven of het gaat om een verbod, een gebod, een waarschuwing, een veiligheidsvoorziening of een aanduiding voor brandbestrijdingsmiddelen.

Naast de genoemde borden bestaan er markeringen die de aandacht moeten vestigen op lastige of gevaarlijke doorgangen, traptreden of uitsteeksels. In de volgende paragrafen zullen de voornaamste borden en markeringen worden behandeld.

Veiligheid en gezondheidssignalering op de werkplek moet aan de volgende eisen voldoen:

- het moet zo zijn aangebracht dat het wordt opgemerkt door degenen waarvoor het bedoeld is;
- de vormgeving moet zo zijn dat de betekenis duidelijk is voor alle betrokkenen;
- het moet eenduidig zijn;
- bij voorkeur pictogrammen met zo weinig mogelijk verklarende tekst;
- de grootte is afhankelijk van de afstand van waaraf ze moet worden gezien.

In de volgende paragrafen zullen de voornaamste borden en markeringen worden behandeld.

Borden.

Om voor iedereen op de arbeidsplek duidelijkheid te verschaffen, wordt voor de veiligheidssignalering gebruik gemaakt van standaardborden. Kleur en vorm van het bord geven direct aan wat voor soort informatie wordt gegeven. (zie tabel)

soort bord	verbodsbord	gebodsbord	waarschuwbord	veiligheidsvoorziening	brandbestrijdingsmiddelen
kleur	wit met rode rand zwarte tekst	blauw met wit symbool	geel met zwarte rand zwart symbool	groen met witte tekst of symbool	rood met wit symbool
vorm	rond	rond	driehoekig	vierkant of rechthoekig	vierkant of rechthoekig
geeft aan	wat niet mag	wat moet	welk gevaar	hoe redden	hulp bij brand
voorbeelden	verboden te roken, verboden voor voetgangers, geen drinkwater, geen toegang onbevoegden	verplicht dragen van: oogbescherming, gelaatsbescherming, een veiligheidspak, gehoorbescherming, adembescherming, veiligheidshelm, handschoenen en valbeveiliging	giftige stoffen, hangende lasten, hoge temperaturen, lage temperaturen, laserstraal, milieugevaarlijke stoffen, niet-ioniserende straling	aanduiding van: (nood)uitgangen, reddingsmiddelen, hulpverleningsmiddelen, evacuatiemiddelen	route naar de brandbestrijdingsmiddelen, plek van de brandbestrijdingsmiddelen
voorbeeld van een bord					

Op de volgende bladzijden vindt je een overzicht van de Veiligheidsborden en hun kenmerken

Verbodsborden

Intrinisieke kenmerken:

- Rond
- Zwart pictogram op witte achtergrond. Rode rand en balk, die van links naar rechts over het pictogram loopt onder een hoek van 45° ten opzichte van de horizontale lijn. De rode kleur beslaat ten minste 35 % van het oppervlakte van het bord.

Verboden te roken

Vuur, open vlam en roken verboden

Verboden voor voetgangers

Verboden met water te blussen

Geen drinkwater

Geen toegang voor onbevoegden

Verboden voor transportvoertuigen

Niet aanraken

Waarschuwborden.

Intrinsieke kenmerken:

- Driehoekig.
- Zwart pictogram op gele achtergrond, zwarte rand. De gele kleur beslaat ten minste 50 % van het oppervlak van het bord.

Ontvlambare stoffen of hoge temperatuur

Explosieve stoffen

Giftige stoffen

Bijtende stoffen

Radioactieve stoffen of ioniserende straling

Hangende lasten

Transportvoertuigen

Gevaar voor elektrische spanning

Gevaar

Laserstraal

Oxiderende stoffen

Niet-ioniserende straling

Belangrijk magnetisch veld

Struikelen

Vallen door hoogteverschil

Biologisch risico

Lage temperatuur

Schadelijke of irriterende stoffen¹

Explosieve atmosfeer

¹ Bij wijze van uitzondering mag de achtergrond van dit bord oranje zijn, als de kleur gerechtvaardigd is omdat er een soortgelijk bord bestaat voor het wegverkeer.

Gebodsborden.

Intrinsieke kenmerken:

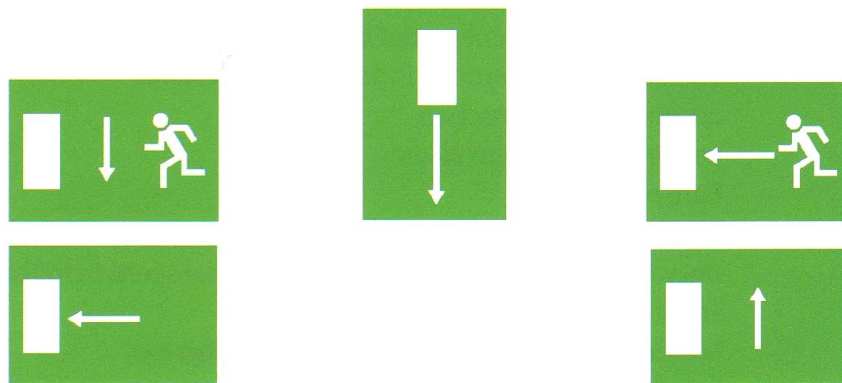
- Rond.
- Wit pictogram op blauwe achtergrond. De blauwe kleur bestaat ten minste 50 % van het oppervlak van het bord.

Reddingsborden.

Intrinisieke kenmerken:

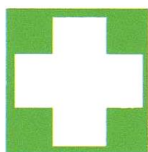
- Rechthoekig of vierkant
- Wit pictogram op groene achtergrond. De groene kleur beslaat ten minste 50% van het oppervlak van het bord.

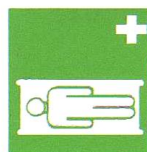
Vluchtweg-nooduitgang

Te volgen richting (wordt tezamen met één van de onderstaande borden gebruikt)

Eerste hulp

Brancard

Veiligheidsdouche

Ogen spoelen

Telefoon voor redding en eerste hulp

Borden in verband met brand bestrijdingsmateriaal.

Intrinisieke kenmerken:

- Rechthoekig of vierkant
- Wit pictogram op rode achtergrond. De rode kleur beslaat ten minste 50 % van het oppervlak van het bord.

Brandslang

Ladder

Blusapparaat

Telefoon voor
brandbestrijding

Te volgen richting (wordt tezamen met één van de bovenstaande borden gebruikt)

2.11 Markeringen

Gevaren die niet kunnen worden weggenomen of afgeschermd door een fysieke afscherming zoals een stevig hek, moeten worden gemarkeerd. Markering kan gebeuren met plastic lint of met andere hulpmiddelen, zoals pylons of felgekleurde verf uit een spuitbus. Een lint is geen afscherming! Het heeft geen stevigheid en kan niets tegenhouden, zoals een deugdelijke fysieke afzetting dat wel kan. Markeringen duiden slechts het gevaar of risico aan door de aandacht van personen te trekken. Om goed zichtbaar te zijn hebben de linten een rood -witte of geel -zwarte kleur. De linten kunnen worden toegepast voor signalering van:

- smalle of lage doorgangen;
- voorwerpen die kunnen stoten of waartegen de persoon zich kan stoten, bijvoorbeeld een kraanblok;
- gebieden met gevaarlijke stoffen.

Ook trappen worden gemarkeerd, vooral als ze op de één of Andre manier zouden kunnen leiden tot ongevallen. Als een trap struikelgevaar oplevert of als er weinig onderscheid is te zien tussen de vloeren en een traprede, wordt een markering (streep) aangebracht. De markering is van een afwijkende kleur, meestal geel of wit om de bovenste en/of de onderste traprede aan te duiden.

Stapelruimten (magazijnen of stapelplaatsen) en doorgangen kunnen ook met witte of gele strepen op de vloer worden aangeduid. Vaak wordt dat gedaan met zelfklevend markeringsband of met verf. Gedeelten van de vloer kunnen op deze manier worden gemarkeerd, zodat duidelijk is dat daarbinnen stockage (opslag) mag plaatsvinden. De markering kan er ook op wijzen dat daar juist niet mag worden gestapeld om een doorgang vrij te houden. Ook de scheiding van transportroutes en looppaden wordt vaak door witte of gele strepen gemarkeerd.

Voor het aangeven van explosiegevaar wordt het waarschuwingsbord met de letters **EX** gebruikt. (zie waarschuwingsborden)

Samenvatting

Algemene veiligheidsregels zijn schriftelijk vastgelegd, gelden voor de gehele organisatie, zijn duidelijk en eenduidig en moeten aan iedereen die voor het eerst de locatie betreedt kenbaar worden gemaakt. Specifieke veiligheidsregels gelden voor bepaalde risicovolle werkzaamheden. Leidinggevendenden geven voorlichting aan nieuwe medewerkers. Installaties en apparatuur worden veiliggesteld voordat er werkzaamheden plaatsvinden. Het bewegen van onderdelen, het onder spanning komen of het toetreden van gevaarlijke stoffen via leidingen moet worden voorkomen. Voor dat laatste worden steekflenzen aangebracht. Voor allerlei risicovolle werkzaamheden bestaan (werk)vergunningen. Deze zorgen voor overleg tussen verstrekker, houder en operationele medewerkers en leidinggevende(n), die allen hun eigen rechten en plichten hebben. Zogenaamde 'signalering' moet aan de algemene eisen voldoen: zichtbaar, duidelijk, éénduidig, bij voorkeur pictogrammen en groot genoeg. Signalering geschiedt met verbodsborden (rood), gebodsborden (blauw), waarschuwborden (geel) en borden voor veiligheidsvoorzieningen (groen) en -brandbestrijding (rood). Gevaren en risico's kunnen worden gemarkeerd met linten of met strepen op vloeren en traptreden. Markeringen zijn meestal rood -wit of geel -zwart.